

ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ต่อประสิทธิผลของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย CREATIVE LEADERSHIP FOR ORGANIZATIONAL EFFECTIVENESS OF MUNICIPALITIES IN CENTRAL REGION OF THAILAND

วัชร ณรงค์ฤทธิเดช¹ และ รวิภา ธรรมโชติ²

Vatchara Naronglitidach and Ravipa Thummachote

Article History

Received: 19-07-2021; Revised: 10-09-2021; Accepted: 17-09-2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย (ยกเว้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ) จำนวนทั้งสิ้น 333 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.976 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มี 1 ปัจจัย ได้แก่ อารมณ์จิตใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถอธิบายประสิทธิผลของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย ได้ร้อยละ 13.80
2. ปัจจัยด้านทักษะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ทักษะทางมนุษย และทักษะในการบริหารงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถอธิบายประสิทธิผลของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย ได้ร้อยละ 60.40
3. ปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้นำเชิงสร้างสรรค์มี 1 ปัจจัย ได้แก่ วิสัยทัศน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถอธิบายประสิทธิผลของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย ได้ร้อยละ 21.90

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์; ประสิทธิภาพองค์กร; เทศบาล

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Public Administration, Faculty of Political Science, Ramkhamhaeng University
E-mail: vatchara.best@gmail.com *Corresponding author

² รองศาสตราจารย์ ดร. คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Assoc. Professor, Ph.D., Faculty of Political Science, Ramkhamhaeng University

ABSTRACT

In this dissertation, the researcher examines the factors influencing the organizational effectiveness of municipalities in the central region of Thailand. The method of quantitative survey research employed with a questionnaire as a research instrument. The unit of analysis was a group level from 1,986 personnel of the municipalities in the central region of Thailand (exclusive of special administrative areas). The method of stratified random sampling used to collect copies of the questionnaire. The sample population consisted of 333 subjects. The technique of stepwise multiple regression analysis employed in the hypothesis test.

The findings are as follows.

1. The aspect of creative leadership traits found one factor of emotions at the statistically significant level of .01 This could be explanatory of the organizational effectiveness of the municipalities under study at 13.80 percent.

2. The aspect of creative leadership skills found the two factors of human skills and management skills at the statistically significant level of .01. They could be explanatory of the organizational effectiveness of the municipalities under investigation at 60.40 percent.

3. The aspect of creative leadership behaviors found one factor of vision at the statistically significant level of .01

This could be explanatory of the organizational effectiveness of the municipalities under study at 21.90 percent.

Keywords: creative leadership; organizational effectiveness; municipalities

1. บทนำ

ในปัจจุบันเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้ปัญหาและสถานการณ์ต่าง ๆ มีความสลับซับซ้อนมากขึ้นตามลำดับ การใช้ชีวิตหรือวิธีการปฏิบัติแบบเดิมมาใช้กับสถานการณ์ใหม่ ๆ ในปัจจุบันโดยไม่มีการพัฒนาหรือปรับเปลี่ยน อาจไม่สามารถนำไปใช้ให้เกิดผลความสำเร็จในทุกสถานการณ์เสมอไป (สำนักพัฒนาวิชาการและการจัดการความรู้, 2564)

ระบบราชการไทยต้องปรับตัว โดยมีแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปใน 4 มิติ (อุทัย เลาหวิเชียร, 2548) คือ (1) มิติแรก การนำความรู้และทักษะทางการบริหารของภาคเอกชนเข้ามาเสริมเพื่อให้องค์การภาครัฐมีขนาดเล็กลง (2) มิติที่สอง การให้ความสนใจกับ “ชุมชน” และ “เพื่อนบ้าน” ซึ่งมีความเกี่ยวพัน กับองค์การภาครัฐและสมาชิกในชุมชน (3) มิติที่สาม การบริหารบนพื้นฐานของประชาธิปไตยที่ใช้ปทัสถานความชอบธรรม และ (4) มิติที่สี่ การบริหารการพัฒนาซึ่งพัฒนาองค์ความรู้จากการศึกษาการบริหารรัฐกิจ เปรียบเทียบ (comparative public administration) และเศรษฐศาสตร์การพัฒนา (development economics)

จากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่กล่าวมานี้ได้ส่งผลกระทบต่อองค์การต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ผู้นำจึงมีความจำเป็นต้องปรับกระบวนการทัศน์หรือวิธีการใหม่ ๆ และปรับเปลี่ยนสิ่งต่าง ๆ อย่างเหมาะสมเพื่อการบริหารงานให้องค์การมุ่ง

สู่ความสำเร็จ ด้วยการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ความคิดเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งนำไปสู่ความคิดเชิงสร้างสรรค์ซึ่งปัจจัยที่จำเป็นอย่าง
ยิ่งในการส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าขององค์กรและประเทศชาติต่อไป (วีระศักดิ์ เครือเทพ และคณะ, 2558)

ประสิทธิผลขององค์การภาครัฐ และองค์การการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทยมีแนวโน้มที่วิจารณ์กันถึงกิจกรรมและการ
ดำเนินงานขององค์การภาครัฐและองค์การการปกครองท้องถิ่นไม่มีประสิทธิผล หรือหากจะมีก็น้อยมาก (Steers, 1977; ญัฐธิ
นันท์ พรหมณสังข์, 2550; พิชาย รัตนติลก ณ ภูเก็ต, 2553) การวิพากษ์วิจารณ์ลักษณะเช่นนี้ ก่อให้เกิดความกดดันต่อองค์การ
ภาครัฐบาลในความพยายามที่จะให้มีการปรับปรุงองค์การ ตลอดจนกิจกรรมและผลการปฏิบัติงานในการปรับปรุงประสิทธิผลของ
องค์การ (Cameron & Whetten, 1983)

ดังนั้น ผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จในทุกระดับของสังคมเพราะผู้นำเป็นผู้ริเริ่มการก
ระทำ และการแสดงบทบาทที่สำคัญในการตัดสินใจขององค์การ ต้องเป็นผู้มีคุณลักษณะเชิงสร้างสรรค์ ทักษะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
และพฤติกรรมผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จนเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป นั่นคือ “ผู้นำที่มีภาวะผู้นำ” (leadership) เป็นบุคคลที่มี
บุคลิกลักษณะดีทั้งภายนอกและภายใน มีความสามารถในการเข้าใจผู้อื่นและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถกระตุ้น
จูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาได้ และมีความสามารถในการบริหารงานเทศบาลให้มีประสิทธิผลได้ (จันจิรา น้ำขาว, 2563)

ในการบริหารงานภาครัฐในประเทศไทยนั้น มีรูปแบบการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น การบริหารงานมุ่งเน้น
ผู้นำที่มีประสิทธิผลในการบริหารงานในระบบราชการ นอกจากจะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถแล้วต้องมีภาวะผู้นำที่มีความคิด
เชิงสร้างสรรค์สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและนำพาองค์กรหรือท้องถิ่นของตนไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการ
ศึกษาแนวทางการบริหารราชการขององค์กรส่วนท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จ และเพื่อศึกษาผู้นำเชิงสร้างสรรค์ต่อประสิทธิผลของ
เทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลในเขตภาคกลางของ
ประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ด้านทักษะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยด้านพฤติกรรมผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย

3. การทบทวนวรรณกรรม

จากการทบทวนทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้นำเชิงสร้างสรรค์ต่อประสิทธิผล
ของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดตัวแปรและ
กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ประกอบด้วย

1. ตัวแปรด้านคุณลักษณะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีภาวะผู้นำของ Stogdill (1974), Bothwell (1983), McCall
and Lombardo (1983), Yuki (1989), Gardner (1990), Frigon and Jackson (1996), Kirkpatrick and Locke (1996),
George and Jones (1999), Daft (2001), Lussier and Achua (2001), Sashkin (2003), Lunenb (2008), Yukl (2013),
นิตย สัมมาพันธ์ (2552), สุเมธ แสงนิมมว (2552), ธีระ ฤกษ์เจริญ (2553), สุเทพ พงษ์ศรีวัฒน์ (2554) และ บุชยา วีรกุล (2558)
2. ตัวแปรด้านทักษะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีภาวะผู้นำของ Stogdill (1974), Katz (1974), McCall and
Lombardo (1983), Sergiovanni (1983), Hickman and Silva (1984), Drake and Row (1986), Sitterly (1993), Ser-

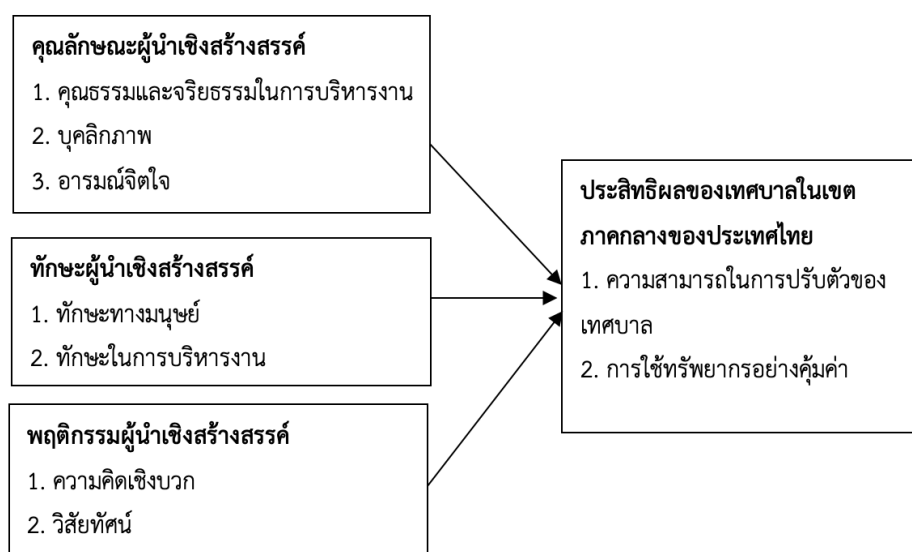
giovanni (1983), Koontz and Wehrich (1990), Yuki (1989), สาคร สุขศรีวงศ์ (2552), วิโรจน์ สารรัตน์ (2553), จันทราณี สงวนนาม (2553), ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2556), และ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2557)

3. ตัวแปรด้านพฤติกรรมผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ Stoll and Temperley (2009), Delich (2010), Ubben, Hughes and Norris (2010), Yudess (2010), Zacko-Smith (2010), Magdich (2011), Isaksen, Dorval and Treffinger (2011), Puccio, Murdock and Mance (2011), Asif and Rodrigues (2015), ธีระ รุญเจริญ และ วาสนา ศรีไพโรจน์ (2554), กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (2555), มณฑาทิพย์ เสยงคคะ (2556) สุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556), พิมพ์พร พิมพ์เกาะ (2557) และอารี พันธมณี (2557)

4. ตัวแปรด้านประสิทธิผลของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย ผู้วิจัยใช้แนวคิดการประเมินประสิทธิผลองค์การของ Georgopoulos and Tennenbaum (1957), Bennis (1962), Blake and Mouton (1964), Price (1968), Mahoney and Weitzel (1969), Schein (1970), Mott (1972), Gibson et al. (1972, 1973), Webb (1974), Cameron (1984), Robbins (1990), Kaplan and Norton (1996), Quinn (1988) และ Robbins (1987), ก.พ.ร. (2549), อรอนงค์ ประสงค์ (2550), และตัวแบบหน้าที่ตามกฎหมาย ตามอำนาจหน้าที่ตาม พรบ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ดังแผนภาพที่ 1

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิดและความสัมพันธ์ของตัวแปรในการวิจัยใหม่

4. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) จากบุคลากรในเทศบาลเขตภาคกลางของประเทศไทย โดยมีรายละเอียดในการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย (ยกเว้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร) เนื่องจากพิจารณาเห็นว่าเป็นผู้ที่มีความรู้และเข้าใจในการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานเป็นอย่างดีทั้งยังเป็นผู้ปฏิบัติงานภายใต้การบังคับบัญชา การกำกับดูแลของผู้บริหารของเทศบาล จำนวนทั้งสิ้น 1,986 คน

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย สุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บแบบสอบถามโดยใช้สูตรของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อน เท่ากับ 0.05 และสุ่มตัวอย่างโดยสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) แบ่งสัดส่วนตามตำแหน่งของหน่วยงานในแต่ละชั้นภูมิ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 333 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยตัวแปร 2 ประเภท ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ คือ คุณลักษณะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทักษะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และพฤติกรรมผู้นำเชิงสร้างสรรค์
2. ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก “พระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542” (2542) “พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496” (2496) ตลอดจนเอกสารตำราทางวิชาการ วารสาร บทความวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นประโยชน์สำหรับสร้างและปรับปรุงแบบสอบถามโดยให้เนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) ของคำถามโดยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับบุคลากรของเทศบาลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน (pre-test) จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นในการวิเคราะห์ข้อคำถาม (item analysis) โดยใช้วิธีการของ Cronbach's Alpha Coefficient โดยที่ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคนั้นขั้นต่ำจะต้องอยู่ที่ 0.7 จึงจะถือว่าตัวแปรนั้นมีความเชื่อมั่นได้โดยเมื่อทำการทดสอบค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์ของแบบสอบถามตัวแปรของแต่ละกลุ่มตัวแปร ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.976 และการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) เพื่อตรวจสอบว่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามที่นำมาใช้ในการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) วิเคราะห์คุณลักษณะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทักษะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ พฤติกรรมผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และประสิทธิผลของเทศบาล ด้วยการแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics) วิเคราะห์คุณลักษณะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทักษะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ พฤติกรรมผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และประสิทธิผลของเทศบาล ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis--MRA)

5. ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างของบุคลากรเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทยส่วนใหญ่อยู่ในเทศบาลนครพิษณุโลก คิดเป็นร้อยละ 8.40 รองลงมาอยู่ในเทศบาลนครสมุทรปราการ คิดเป็นร้อยละ 8.10 ตามลำดับโดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.00 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 39.00 อายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.40 ส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 60.70 ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี/เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 44.40 ส่วนใหญ่อยู่ในหน่วยงานกองช่าง เป็นร้อยละ 15.60 ประเภทตำแหน่ง พนักงานเทศบาลหรือข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 49.50 และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานปัจจุบัน 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.20 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (enter multiple regression analysis) ปรากฏ ดังนี้

ตัวแปร 4 ตัวแปร ประกอบด้วย อารมณ์จิตใจ ทักษะทางมนุษย์ ทักษะในการบริหารงาน และวิสัยทัศน์ และสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลของเทศบาล ได้ร้อยละ 70.70 (adjusted R2 เท่ากับ 0.707) ดังนี้

ตารางที่ 1

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติเพื่อใช้ทำนายประสิทธิผลของเทศบาล

ปัจจัยทำนาย	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย		SE	t	p value
	b	Beta			
1. คุณธรรมและจริยธรรม	0.089	0.091	0.054	1.651	0.100
2. บุคลิกภาพ	0.010	0.013	0.034	0.303	0.762
3. อารมณ์จิตใจ	0.241	0.261	0.040	6.088	0.000**
4. ทักษะทางมนุษย์	0.324	0.458	0.037	8.756	0.000**
5. ทักษะในการบริหารงาน	0.228	0.212	0.050	4.599	0.000**
6. ความคิดเชิงบวก	-0.101	-0.080	0.068	-1.476	0.141
7. วิสัยทัศน์	0.120	0.134	0.039	3.082	0.002**
ค่าคงที่	0.233				
R = 0.844, R ² = 0.713, Adjusted R ² = 0.707, F = 115.374					

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประสิทธิผลของเทศบาลในเขตภาคกลาง

ของประเทศไทย

$$\begin{aligned}
 &= 0.233 + 0.241 (\text{อารมณ์จิตใจ}) \\
 &\quad + 0.324 (\text{ทักษะทางมนุษย์}) \\
 &\quad + 0.228 (\text{ทักษะในการบริหารงาน}) \\
 &\quad + 0.120 (\text{วิสัยทัศน์})
 \end{aligned}$$

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) ปรากฏ ดังนี้ เพียงตัวแปร 4 ตัวแปร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ทักษะทางมนุษย์ อารมณ์จิตใจ ทักษะในการบริหารงาน และวิสัยทัศน์ ซึ่งสามารถอธิบายประสิทธิผลของเทศบาล ได้ร้อยละ 72.00 (adjusted R² เท่ากับ 0.720) ดังนี้

ตารางที่ 2

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อใช้ทำนายประสิทธิผลของเทศบาล

(n = 333)

ปัจจัยทำนาย	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย		SE	t	p value
	b	Beta			
1. ทักษะทางมนุษย์	0.138	0.472	0.028	12.073	0.000**
2. อารมณ์จิตใจ	0.334	0.293	0.031	8.663	0.000**
3. ทักษะในการบริหารงาน	0.270	0.204	0.038	5.761	0.000**
4. วิสัยทัศน์	0.219	0.121	0.038	2.862	0.004**
ค่าคงที่	0.108				
$R = 0.841, R^2 = 0.708, \text{Adjusted } R^2 = 0.705, F = 8.191$					

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประสิทธิผลของเทศบาลในเขตภาคกลาง

ของประเทศไทย

$$= 0.108 + 0.138 (\text{ทักษะทางมนุษย์}) \\ + 0.334 (\text{อารมณ์จิตใจ}) \\ + 0.270 (\text{ทักษะในการบริหารงาน}) \\ + 0.219 (\text{วิสัยทัศน์})$$

6. อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ และสรุปผลวิจัยข้างต้น มี 4 ตัวแปร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

จากผลการวิจัย พบว่า ทักษะทางมนุษย์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ วิโรจน์ สารรัตน์ (2557, หน้า 12) ให้ความหมายของทักษะมนุษย์สัมพันธ์ (human skills) ในการบริหารงาน ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะทางด้านมนุษย์สัมพันธ์อย่างดี เพราะผู้บริหารต้องทำงานสัมพันธ์กับบุคคลหลายประเภท

จากผลการวิจัย พบว่า อารมณ์จิตใจ ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Yukl (2013) ได้สรุปว่าลักษณะที่ทำให้ผู้นำมีประสิทธิภาพ คือ ความมั่นใจในตนเอง มีอารมณ์คงที่ ควบคุมอารมณ์เพื่อส่วนรวม จิตใจมีศีลธรรม การควบคุมตนเองได้ดี มีแนวทางเดียวกับงานวิจัยของ ชัยวุฒิ วรพินธุ์, เพ็ญพิสุทธิ์ ไชยกาญจน์, สอาด บรรเจิดฤทธิ์ และวิมล หอมยิ่ง (2557) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะภาวะผู้นำยุคใหม่กับสมรรถนะการบริหารงานแบบมีอาชีพของปลัดเทศบาลในภาคกลาง พบว่า ระดับคุณลักษณะภาวะผู้นำของปลัดเทศบาลในภาคกลางอยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัย พบว่า ทักษะในการบริหารงาน ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย สอดคล้องกับแนวคิดของ Katz (1974, pp. 60-61) ได้กล่าวว่า ทักษะเป็นความสามารถที่พัฒนาขึ้นได้ ไม่จำเป็นต้องเป็นทักษะที่มีมาตั้งแต่กำเนิด ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับงานวิจัยของ ยุวดี รื่นภาค สอาด บรรเจิดฤทธิ์ อภิชัย ศรีเมือง ปิยะวรรณ เลิศพา

นิช (2558) ศึกษาเรื่อง ความสำเร็จในการบริหารงานของนายกองค์การบริหารตำบลที่เป็นสตรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทักษะในการบริหารงานระดับสูงมาก

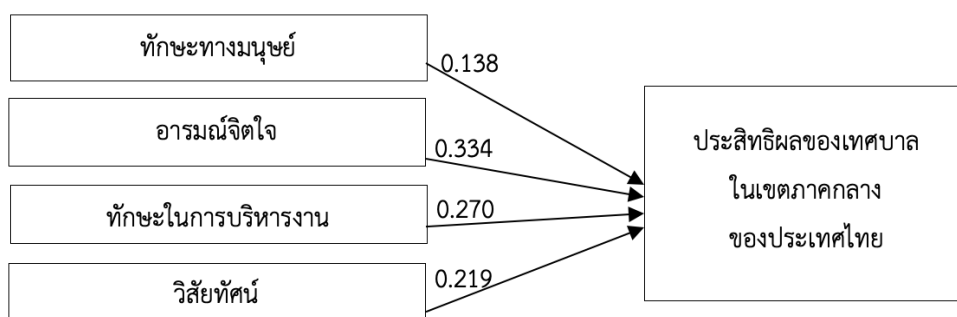
จากผลการวิจัย พบว่า วิสัยทัศน์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย สอดคล้องกับ Zaccaro and Banks (2004, pp. 371-380) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ว่า ผู้นำมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต และแนวทางเดียวกับงานวิจัยของ พิเชษฐ์ ภูเฉลิมตระกูล รัฐบุรุษ คัมภีร์พย์ ญาดา นภาพารักษ์ และสามารถ ผู้จินดา (2561) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบลบางเตย อำเภอสามโคกจังหวัดปทุมธานี พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

7. องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ต่อประสิทธิผลของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทย ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน คือ 1) ทักษะทางมนุษย์ 2) อารมณ์จิตใจ 3) ทักษะในการบริหารงาน 4) วิสัยทัศน์ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลในเขตภาคกลาง อย่างมีนัยสำคัญ ดังแผนภาพที่ 2

ภาพที่ 2

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

8. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านคุณลักษณะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เทศบาลสามารถพิจารณาสรรหา คัดเลือก บรรจุ แต่งตั้งผู้บริหารเทศบาลที่มีอารมณ์จิตใจที่ดี การจัดการกับอารมณ์ของตนเองเข้าใจผู้อื่น และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อสังคม เพื่อให้เทศบาลเกิดประสิทธิผลบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

2. ด้านทักษะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เทศบาลสามารถพัฒนาและฝึกอบรมผู้บริหารเทศบาลให้มีทักษะทางมนุษย์ และทักษะในการบริหารงาน เพื่อการบริหารจัดการได้ประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านพฤติกรรมผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้นำที่ดีควรมีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล เข้าใจภาพรวมทั้งหมดของเทศบาล และสามารถนำเทศบาลบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำตัวแบบการบริหารจัดการที่มีผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลในเขตภาคกลางของประเทศไทยนี้ไปใช้กับพื้นที่ภาคอื่น ๆ เพื่อเป็นการยืนยันความเชื่อถือได้ของตัวแบบการบริหารจัดการที่มีผลต่อประสิทธิผลของเทศบาล
2. ควรมีการศึกษาตัวแบบการบริหารจัดการในมิติอื่น ๆ ซึ่งอาจจะส่งผลให้ตัวแบบการบริหารจัดการที่มีผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลแตกต่างกันด้วย
3. การศึกษาประสิทธิผลขององค์การในแต่ละครั้ง จึงควรมีการประยุกต์ใช้และบูรณาการแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลหลาย ๆ แนวคิด ซึ่งจะทำให้ครอบคลุมเนื้อหาของประสิทธิผลขององค์การให้ได้มากที่สุด

รายการอ้างอิง

- จันจิรา น้ำขาว. (2563). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 3(3), 389-402.
- ชัยวุฒิ วรพินธุ์, เพ็ญพิสุทธิ์ ไชยกาญจน์, สอาด บรรเจิดฤทธิ์ และ วิมล หอมยิ่ง. (2557). คุณลักษณะภาวะผู้นำยุคใหม่กับสมรรถนะการบริหารงานแบบมืออาชีพของปลัดเทศบาลในภาคกลาง. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 19(1), 86-96.
- ณัฐนันท์ พราหมณ์สังข์. (2550). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บุษยา วีรกุล. (2558). ภาวะผู้นำ. บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2553). โรงเรียน: การบริหารสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้. โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). ภาวะผู้นำ: ทฤษฎีและนวัตกรรมการร่วมสมัยปัจจุบัน. ทิพย์วิสุทธิ์.
- วีระศักดิ์ เครือเทพ และคณะ. (2558). 15 ปี การกระจายอำนาจของไทย: สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทัย เลาหิเชียร. (2548). ทิศทางการบริหารรัฐกิจในประเทศไทย ใน 50 ปี 2498-2548 คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Cameron, K. M. & Whetten, W. E.. (1983). Overcoming Resistance To Change. *Human Relations*, 1(11), 99.
- Katz, E , Jay, G. Blumler & Michale G.. (1974). *The Used of Mass Communication: Current Perspectives on Gratifications Research*. Beverly Hill: Sage Publications.
- Steers, R. M. (1977). *Organization Effectiveness*. Goodyear Publishers.
- Yukl, G. A. (2013). *Leadership in Organizations* (8th ed). Upper Saddle River